

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului : Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subclasă 600 Lei Pentru particulari 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor Concurs de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	---	---

Argumentele microfizice pentru dovedirea existenței personale a lui Dumnezeu.

II

Nomologia

Armonia și legile, după care se conduce microcosmosul fizic, sunt însă și mai minunate.

Astronomia ne impresionează așa cum ne impresionează și *atomistica*. Cea dintâi ne vorbește de spații uriașe, în care călătoresc miliarde de stele; cea de a doua ne duce în lumea unor corpuscule mici, a celor mai mici dintre câte există și totuși cu atât mai uimitoare în fenomenele pe care le prilejuiesc.³³

Imaginați-vă un sistem planetar în miniatură, cu aceleași mișcări fantastice, ca și cele din macrocosmos, pe aceleași orbite circulare sau elipsoidale. . .

Electronii, așezați în straturi, se mișcă în jurul unui soare nuclear, încărcat cu electricitate pozitivă. Electronii sunt încărcăți cu electricitate negativă și au două feluri de energii: de mișcare, cinetică, și de poziție, sau electro-statică. Fiecare electron are o orbită proprie, dar extrem de apropiată de celelalte, fără ca totuși să se lovească de alt electron, fără nicio catastrofă atomică.

Electronii, cari sunt mai apropiați de centrul solar, se mișcă mai repede, ei anulează, astfel, forța centripetală electrică pozitivă; cei de pe margine, pe un nivel mai ridicat de energie, se învârt mai încet, spre a învinge forța centrifugală, mai accentuată la margine. Sarcinile electrice interne se anulează, astfel că electronul, din extern, este, din punct de vedere electric, neutru.

33 Popescu, *Lumea electronilor*, p. 285.

Atomii sunt rânduiți într'o scară armonică de 92 de elemente chimice, toate deosebite întreolaltă și perfect individualizate prin numărul variabil de electroni ce cuprinde fiecare atom!

Tabloul elementelor al lui Mendelejeff este, în această privință, edificator; înșiruirea elementelor este perfectă și completă, ultimul element a fost descoperit anul trecut [1943].³⁴

Fizicianul Sir William Bragg a avut multă dreptate să afirme că marea carte a naturii, atât de variată în înfățișările ei, este scrisă cu ajutorul unui alfabet compus numai din 92 de litere deosebite: *atomii*.³⁵ Acest alfabet începe cu „elementul de număr atomic 1”, care este *hidrogenul*, în jurul nucleului căruia se învârteste un singur electron, și se sfârșește cu „elementul de număr atomic 92”, care este *uraniul* și în jurul nucleului căruia se învârtesc 92 de electroni.

Întreaga minune a *transmutării atomice*, care a înfăptuit dezideratele milenare ale alchimiei, obținând rezultatele cele mai uluitoare, prin folosul forțelor necunoscute ce stăpânesc nucleul atomic, se datorează aceleiași armonii, ordine și legalități, ce domnesc neschimbate în lumea microfizică!

Tot atât de armonioasă este și structura nucleului, în spațiul restrâns al căruia stau protonii, toți cu sarcini electrice pozitive, fără ca forțele de repulsie electro-statică să se manifeste între ei și să-i respingă pe unul de altul.³⁶

Câte pilde însă de nomologie microfizică n'am putea oferi cititorilor, dacă nu ne-am teme să nu devenim prea abstracti și încăr-

34 Cf. Bedeleanu, o. c., p. 17 sq.

35 Prof. univ. Ioan Gh. Popescu, *Bombardament în lumea atomilor*, în *Almanahul Universul*, 1944, p. 150.

36 Cf. Vlăduț, *Tot mai adânc în micul infinit*, în *Ziarul Științelor*, Nr. 41, 2 Noemvrie 1943, p. 874.

cați de noțiuni speciale științifice, ne mulțumim însă să cităm doar binecunoscutele proprietăți și fenomene fizico-chimice ale *afinității, coeziunii, periodicității elementelor grupate în tabloul lui Mendelejeff, ionizării, radioactivității, alotropiei, izotopiei, dispersiunii în momentul când lumina întâlnește materia, absorbției, emisiunii radiațiilor în enorma lor întindere spectrală*, etc. etc.³⁷

Structura atomului explică toate aceste proprietăți și fenomene ale căror legi de manifestare sunt adevărate minuni de ordine și nomologie!

Iată câtă ordine, armonie și legalitate există în lumea electronilor, o armonie, care, mai mult decât cea din macrocosmos, exclude, de plano, întâmplarea sau hazardul, și cu atâta mai mult evoluția naturală!

Întâmplarea și hazardul mai mergeau în macrocosmos, în microcosmos nu mai au circulație! Minte omenească nu-și poate închipui cum s'ar putea concepe o organizare armonică, atât de minunată, numai prin hazard, sau numai prin întâmplare.

O dovadă de câtă ordine, armonie și legalitate există în micul infinit sau în microfizic o avem în același tablou al elementelor, alcătuit de *savantul rus Mendelejeff*, în anul 1869. La această dată tabloul nu era complet, o mare mulțime dintre elemente nu erau descoperite, unul dintre ele, cel din urmă, a fost descoperit în 1943. Lipsurile din tabloul său l-au făcut pe savantul rus să boteze elementele necunoscute cu nume provizorii: elementul 21 *Ekabor*, 31 *Ekaluminiu*, 32 *Ekasiliciu*, etc., adică numele elementelor cunoscute din aceeași grupă și cu două perioade mai sus, adăugând prefixul eka, în loc de *Scandiu, Galiu, Germaniu*, nedescoperite. Aceste lipsuri, goluri din sistemul periodic, au dat bine înțeles apă la moară celor cu teoria întâmplării.

— Unde e legea, domnule Mendelejeff? ziceau ei. Dacă ar fi sistem periodic, deci supus unei legi, n'ar exista goluri. Prezența lor dovedește inexistența legii!

— Nu vă grăbiți, — le răspundea Mendelejeff —, ci ziceți: Câte mai avem de învățat! E drept, tabelul meu are goluri, fiindcă știința n'a descoperit încă toate elementele. În opera lui Dumnezeu însă nu sunt goluri, legile sunt perfecte. Ca atare, în acele așa zise goluri va veni vremea să se așeze elementele ce se vor descoperi. Atunci se va vedea nu numai dreptatea mea, dar și că ele vor avea următoarele însușiri fizice și chimice...

Și când vălul, care acoperea taina, s'a ridicat și elementul a fost descoperit, s'a văzut că prevederile lui Mendelejeff erau juste. El identificase elementul, îi dăduse toate semnalmente.³⁸

Ca un exemplu, dăm, în paralelă,³⁹ ceea ce a prezis Mendelejeff, în 1869, asupra însușirilor elementului 22 Ekasiliciu, și între ceea ce a descoperit asupra acestui element germanul Winkler, în 1886, când el a denumit elementul nou: Germaniu, ca omagiu țării sale.

EKASILICIU

1. Greutatea atomică trebuie să fie media celor patru elemente asemănătoare [1]: Si, Sn, Zn, Se, adică 72,9.
2. Greutatea specifică trebuie să fie 5,5.
3. Volumul atomic trebuie să fie cuprins între cel al Siliciului [13] și cel al Staniului [16], dar puțin mai mare ca primul.
4. Deoarece aparține unei serii impare trebuie să dea compuși alkilici. Prin analogie, punctul de fierbere al Ss [C₂H₅]₄.
5. Greutatea specifică este 4,7.

GERMANIU

1. Greutatea atomică = 72,6.
2. Greutatea specifică la 20° = 4,469.
3. Volumul atomic = 13,1.
4. Există compuși alkilici. Ge[C₂H₅]₄ fierbe la 160° și are o greutate specifică puțin mai mică decât 1.
5. Greutatea specifică este 4,703 la 18°.

Se mai poate menține, atunci, ipoteza întâmplării în fața unor astfel de sdritoare dovezi de ordine, armonie și legalitate în lumea microfizică a electronilor?

Electronii sunt în miliarde și miliarde de miliarde de exemplare și ei sunt pietrele de temelie ale întregii creații.

„Electronul este foarte mic, spune *prof. univ. Ioan G. Popescu*, dacă îl considerăm ca simplu corpuscul, dar Creatorul l-a produs în multe miliarde de miliarde de alte miliarde de exemplare, ceea ce face din el cea mai de căpetenie piatră de temelie a Universului“.⁴⁰

³⁸ Vd.: Moș Delamare, *Divina armonie universală*, în Ziarul Științelor, An. LVIII, Nr. 1, 1 Ianuarie, 1944, p. 5.

³⁹ *Ibidem*.

⁴⁰ *Lumea electronilor*, p. 289.

³⁷ Vezi și: Mironescu, *Microcos. fizic*, p. 271.

Câtă înțelepciune din partea acestui Creator, care a clădit minunatele forme materiale ale creației din aceste pietre electronice!

Trebue, deci, ca la temelia armoniei naturale și legalității din microfizicul cosmic să fie mâna atotputernică și inteligența lui Dumnezeu.⁴¹

Prot. Dr. Petru Rezuș

CUVÂNTUL VIEȚII

(I IOAN 1)

XVII.

Despre Stăruință.

La Dumineca XVII după Pogorirea sf. Duh.

(Mateiu 15, 21—28)

O, femeie, mare este credința ta! (Mat 15, 28)

Scară și treaptă de înălțare este calea omului spre desăvârșire, înălțări și înaintări, propășirile sale în virtute, și toată calea mântuirii este cu adevărat mergere din putere în putere, pentruca omul să ajungă a se arăta lui Dumnezeu în „Sion“ (Ps. 83, 7).

O clipă de întrelăsare

Toate virtuțile și toate ostenele pentru propășirea duhovnicească spre mântuire a omului, pot, însă, ușor să fie zădărnice, de o singură clipă de *întrelăsare* și toate faptele cele bune, se pot risipi, într'un singur moment, dacă nu sunt legate între ele prin funia puternică a statorniciei, a îngăduinței în cele bune, a *neîn-cetatei stăruințe*, în această cale a mântuirii.

Aceasta este învățătura sf. Scripturi: „dreptatea celui drept, nu-l va mântui, pe el, în ziua în care face nelegiuire și nici va mai trăi dreptul pentru dreptatea sa, în ziua în care va păcătui“ (Ezechiel 33, 12).

Același lucru ne învață Cuvântul Vieții, Mântuitorul lumii: „tot cel ce pune mâna pe plug și se uită înapoi, nu este vrednic pentru Împărăția lui Dumnezeu“ (Luca 9, 62) și Dumnezeescul Apostol Pavel zice: „nici un ostaș nu se încurcă cu lucruri lumești dacă vrea să placă împăratului“ (II Tim. 2, 4—5).

Înțelesul acestor învățături Dumnezești este clar ca lumina zilei: *nimic nu poate zădărnici clădirea mântuirii omului ca întrelăsarea și lipsa de*

răvnă și de stăruință în cele duhovnicești și în faptele mântuirii.

Stăruința și necesitatea ei

Stânca unei temelii duhovnicești este fără îndoială *credința*, dar pentru ca ea să poată dura, are nevoie să fie întărită de *nădejde* și de *dragoste*, virtuți cari se cuprind în *dorința sfântă* a sufletului, din care se naște *stăruința*. Hananeanca este, în privința aceasta, pildă de *stăruință* căci ea a înfrânt legea mozaică prin *suprafireasca putere a credinței* și prin *legea firească a dorinței*, arătată prin *stăruință*.

Ce câștig ar fi avut ea, dacă după toate sbuciumările s'ar fi lăsat învinsă de gândul *întrelăsării* din pricina refuzului părut ce i s'a făcut? Niciunul. Dar ea a cetit cu *ochii credinței* în *cartea milei* lui Dumnezeu și dacă dreptatea legii o ținea departe, *dorința nădejzii* și a *dragostei*, a găsit apropiere prin *umilința câinelui*, ce se bucură măcar și de fărimituri și nu s'a dat înapoi. Legând motiv de motiv, *dorința ei* s'a osificat în *stăruință* și a obținut *tămăduirea* fiicei sale.

Pilda acestei păgâne, se face de aci înainte, pildă de *stăruință* în calea mântuirii pentru tot creștinul, fără de care omul ușor poate să cadă.

Având *dorința*, bazată pe *credință*, creștinul are mănunchiul celor trei mari virtuți: *credința*, *nădejdea* și *dragostea* și acestea îi sunt chiezașe pe calea mântuirii în orice clipă a *vieții* sale.

Nu va slăbi creștinul și nu se va rușina punându-și *nădejdea* în Dumnezeu în care *crede* și pe care-L iubește, căci aceste virtuți, rodesc pentru el, siguranță și suport de viață. În *primejdi* ca și în *liniște* și *odihnă*, sufletul lui va avea un sprijin și nu va slăbi și nu va da înapoi nici când, având *stăruință*.

Când, pentru motive fără temei, creștinul nesocotește postul și alte fapte de evlavie; când pentru ispite, prietenie și familiaritate el este tras la păcat, sau când lucrul mult al agoniselelor trecătoare îl vor detrage dela rugăciune, cu greu este pentru om să nu păcătuiască și să nu cadă din mântuire.

Ací intervine *stăruința*, virtutea care cheamă în suflet marile motive opritoare dela păcat: *credința*, *nădejdea* și *dragostea* în Dumnezeu, și omul pune început bun: „mai înainte am vazut pe Domnul înaintea mea pururea, că de-a-dreapta mea este ca să nu mă clătesc; pentru aceasta s'a veselit inima mea și s'a bucurat limba mea și încă și trupul meu se va sălășlui spre *nădejde*“ (Ps. 15, 8—9 sq.).

⁴¹ Vezi și frumosul articol de popularizare al lui: Moș Delamare, *Divina armonie universală*, în Ziarul Științelor, An. LVII, Nr. 50, 14 Dec. 1943, p. 993.

Exemple de stăruință

Așa a făcut Moisi, care când au venit împuținările în Egipt sau în pustie, pentru greutăți, pentru foame și sete, sau pentru rătăcirea de 40 de ani în pustie, a alergat la credința și nădejdea în Dumnezeu Doririlor și a dobândit prin stăruință, țara făgăduinței (Deut. 34, 1—4).

Așa Iov cel cinstitor de Dumnezeu: în bine, sau în rău, n'a slăbit și n'a păcătuit împotriva lui Dumnezeu, ci sărutând mâna binecuvântării, ca și a nenorocirilor aduse asupra lui, și-a păstrat credința și iubirea în Dumnezeu *cu stăruința celei mai sfinte resemnări*, și Dumnezeu l-a binecuvântat mai mult ca înainte (Iov 1, 22; 42, 10).

Așa au făcut sf. Prooroci și Dreptii V. T. ce și-au jertfit viața și liniștea pentru sfântul ideal al Împărăției cerurilor, prisosind cu stăruință, lupta vieții lor în nădejdea mântuirii: „munciți fiind și bătăi suferind, în legături și în temniță, herestruți fiind, uciși cu sabia sau rătăcind în cojoace și în piei de capre, prin pustietăți și prin munți și în crăpăturile pământului“ (Evr. 11, 35—38). Așa sfinții Apostoli, sfinții Mucenici, răbdând cele mai neînchipuite privațiuni și chinuri: „în necazuri, în nevoi, în strămătorări, în bătăi, în temniță, în isgoniri“ (II Cor. 6, 4—5).

Așa sfinții Cuvioși și sfintele Femei ce au udat pustia cu curgerile lacrimilor și cu sudorile stăruinței lor: „în ostenele, în posturi, în priveghieri, în curățenie, în milă, în bunătate și duhul sfințeniei“ (II Cor. 6, 5—6), ancorate în dorul desăvârșirii prin credință, nădejdea și dragostea, *pe cari nu le-au uitat, nu le-au mințit și nu le-au trădat*, în nici o clipă a vieții lor.

Pe aceștia, „cărora nu le era și, nu le este, lumea vrednică“ (Evr. 11, 38) „nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici cele de față, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncimea și nici altă faptură, n'au putut“ să-i desvădăcineze și „să-i despartă de dragostea lui Dumnezeu cea în Hristos Iisus Domnul nostru“ (Rom. 8, 38—39).

Stăruința lor a țesut „porfira“ prețioasă a Bisericii, ce în trecut a prevestit, iar în viitor a mărturisit și va mărturisi, propoveduirea „Răstignirii“, înțelepciunea nebuniei crucii, care nu poate fi înțeleasă, fără stăruință și răbdare.

Stăruința noastră

Față de acești ostenitori cari au suprămăritat, vredniciile Cerului, răbdarea noastră este disparentă și chiar nulă: „fraților încă n'ați răbdat până la sânge“ (Evr. 12, 4). Nu numai atât; dar noi ne dovedim lipsiți de stăruință

chiar și în faptele care ne scapă și ne ușurează de păcat, ne mai fiind vorbă de întrecerea în virtuți. Postul, rugăciunea, faptele cvlaviei și ale milei, pentru creștinii de astăzi, sunt numai fragmente de vicață religioasă, motivate de frică poate și de lipsuri și nenorociri, nu de motivele mari ale credinței, nădejzii și dragostei de Dumnezeu, și sunt susținute numai de obicei, nu de stăruință.

— Ce răspuns putem avea noi, față de noul exemplu de stăruință și față de pilda păgânei Hanăneence?

— Nici unul, căci lipsa râvnei pentru a sluji pe Dumnezeu și a hrăni sufletul ce moare în noi, n'are cuvânt de desvinovățire.

— Oare n'avem nevoie de ea?

— Dar Cuvântul Vieții a spus: „Împărăția cerurilor se ia cu sila și numai cei ce se silesc accia o răpesc“ (Mat. 11, 12).

Poate va răspunde slăbiciunea noastră zicând: „acea“ au avut har și talant deosebit.

— Fără temei este motivul acesta deoarece și aceștia au fost oameni: „*Ilie om era asemenea nouă pătinaș*“ (Iacov 5, 17) și Dumnezeu vrea ca *toți oamenii* să se mântuiască (I Tim. 2, 4).

Dacă zicem că fapta lor este a unor *aleși*: tot creștinul este dator a urma calea stăruinții lor fiindcă fiecare creștin face parte din *poporul ales* (I Petru 2, 9) al lui Dumnezeu. Ce îndreptățire mai poate avea creștinul lipsit de stăruință?

Datoria stăruinței bune

Din contră, creștinul trebuie să alerge la stăruință și pentru motivul tragic al păcatului. Stăruința, din acest punct de vedere, este faptă ca a celui ce i se întâmplă să cadă sau să fie prins de fiare, sau să se înnece: stăruința este *sculare, fugă, înotare și salvare* — stăruința este *întorcere, zdrobire de inimă*, simțire de pocăință și smerită, dar neîncetată *rugăciune* a celui căzut, a celui în pericol și a celui păgânizat de păcat. Deaceea pilda stăruinței a dat-o o păgână și lauda ei este: „o femeie, mare este credința ta, fie ție precum voiești“ (Mat. 15, 28).

— „Voiesc să fiu iertat“, strigă David, și mărturisindu-se, i se arată păgânătatea inimii (Ps. 91, 6).

— Voiesc să fiu iertat, strigă și sf. Petru, cu lacrimi amare (Luca 22; 62) și cu stăruința ce-i caracterizează viața până la jertfire de sine și moarte, a primit nu numai iertarea ci și vrednicia păstoririi: „paște oile mele“ (Io. 21, 17).

Stăruința nu moare odată cu căderea, ea este în timpul nenorocit al căderii, singura și

providențiala posibilitate a sculării din păcat, și numai când lipsește stăruința, atunci se furiează apostazia și desnădejdea. Este vorbitoare în această privință căderea lui Iuda. Și acesta se leapădă de Domnul, ca și sf. Petru, dar pe când motivul lepădării aceluia era stăruința de a vedea sfârșitul Aceluia pe care-l iubește (Mat. 26, 58), motivul lepădării lui Iuda este lipsa credinței și dragostei: semințele stăruinței, din care cauză sfârșitul lui este desnădăjduire și moarte (Mt. 27, 5).

Deaceea: oricât de înspănată de ispite, oricât de învolburată de vânturile deșertăciunii, calea mântuirii este asigurată și jugul ușurat prin legătura virtuților, prin *stăruință*, căci „numai cel ce va răbda până la sfârșit, numai acela se va mântui“ (Mat. 24, 13).

Știm că „puțin aluat toată frământătura o dospește“ (Gal. 5, 8). Pentru aceea, pentru ca frământătura să nu fie zadarnică sau spre pierzare, *aluatul* creștinului trebuie să fie *stăruința* (II Petru 1, 5). Porunca stăruinței este aceasta: „*fi credincios până la moarte și-ți voi fi da fie cununa vieții*“ (Apoc. 2, 10).

„Pentru aceasta fraților sârguiți-vă mereu să întăriți chemarea voastră, căci făcând aceasta nici odată nu vă veți potichi“ (II Petru 1, 10).

„Biruitoarei nu va suferi a doua moarte... el va moșteni toate, Eu îi voi fi lui Dumnezeu și el îmi va fi mie fiu“ (Apoc. 2, 10).

Rugăciune

Cântare cu toată de umilință aduc Ție, eu nevrednicul și strig Ție ca Hananeeanca: Iisuce miluiește-mă, că n'am fiică, ci trup, care cumplit se îndrăcește cu patimile și cu urgie este aprins, ci dă-mi tămădăire, mie, celui ce strig: Aliluia.

Academia Teologică „Andreiană“ Ortodoxă Română din Sibiu: ANUARUL XIX (I) 1942—1943

publicat de Dr. Dumitru Stăniloae, rector.

Sibiu, 1943, Tip. Arhidiecezană

Urmând o veche tradiție a sa, Academia Teologică „Andreiană“ și-a publicat și în anul acesta obicinuitul Anuar.*) Dar spre deosebire de ceilalți ani, contribuția celui de acum (1942—43) este menită a însemna o piatră de hotar în dezvoltarea teologiei ortodoxe-românești. Două studii, publicate de altfel și separat în „Seriă Teologică“, aureolează cu nimbul virtuozității științifice, acest voluminos Anuar.

Partea primă o constituie studiul Păr. Rec-

tor Dr. Dumitru Stăniloae, ce poartă titlul: „Iisus Hristos sau Restaurarea omului“, pp. 7—404. Privind persoana Mântuitorului din punct de vedere filosofico-dogmatic, autorul a reușit pe deplin în expunerea hristologiei creștine să ne satisfacă exigențele rațiunii în primul rând, și să ne pună în situația de „fericiți contemporani ai lui Iisus Hristos“, prin ceea ce constituie „secretul unei opere de reală creație teologică, să ni-l aducă pe Iisus Hristos contemporan cu noi, sau să ne ridice pe noi contemporani cu El“ (N. Crainic, în „Gândirea“, An. XXII, Nr. 8, Oct. 1943, pp. 487—488) în al doilea rând.

A încerca în aceste câteva cuvinte ce ne sunt puse la dispoziție, prezentarea comorii spirituale ce ne-o dăruiește acest studiu, ar însemna să-i bagatelizăm valoarea, numele autorului de care se leagă titlul atâtor anterioare cercetări fiind, de altfel, cea mai bună recomandare și garanție.

Cea de-a doua parte a acestui anuar o formează originala contribuție a Păr. Profesor Dr. Liviu Stan, „Ontologia Juris“, pp. 409—611. Cu un stil ușor și curgător, autorul reușește nici mai mult nici mai puțin decât a ne captiva. Fără pretenția de a aduce o formulare definitivă a problemei de care se ocupă — „problema dreptului în sine“ — păr. Stan se mulțumește și cu simplul rol de determinant de discuții, cari sunt menite a duce în cele din urmă la stabilirea unei concluzii definitive (p. 413). Întocmai ca materialul ce formează studiul disciplinei filosofice numită „Logică“, „Ontologia juris“ cuprinde cunoștințele ne străine nouă tuturor, dar cari nu pot fi explicit exprimate de către orișicine.

Pornind dela stabilirea înțelesului ideii de drept — „ideia rectilinie din ideia de drept, angrenată pe centrul motrice al ideii morale a binelui, constituie împreună, cele două principale elemente alcătuitoare ale ideii de drept propriu zis“, p. 420, — autorul se străduiește ca prin explicarea lui „jus militans“, adică „cum se manifestă dreptul în viața omenească“ (p. 425), să determine caracterul și înțelesul lui „jus aeternum“ — pe care-l simți dirijând pe „jus militans“ (p. 474) — al lui „jus in re“. Și concluzia mulțumitoare și odihnitoare pentru sufletul nostru de creștini, stabilește cu multă ingeniositate că „în Dumnezeu rezidă „jus aeternum“, în El găsim centrul ontic al lui jus militans, care numai întru atât e valabil, e autentic și îndeplinește un rol conform naturii sale în viața omenească, întrucât derivă din jus aeternum și întrucât își păstrează mereu contactul

*) Recenzia s'a scris înainte cu vre-o 4—5 săptămâni. N. R.

cu acesta, avându-și adânc înfipte rădăcinile, în principiul suprem, adevărat și sfânt al dreptului" (p. 608).

În felul acesta „dreptul este conformitatea cu voința lui Dumnezeu în ordinea faptelor și relațiilor omenești externe, libere și conștiente, având un caracter social“ (p. 609).

„Ontologia juris“ a p. Stan, accesibilă și unuia mai puțin versat în cele ale nobilei științe a dreptului, ar trebui să constituie de acum înainte punctul de plecare și baza inițierii în cele despre cari atât de frumos vorbea Matei Cantacuzino într-o pledoarie din 1919: „Într-o bisericuță din Roma, am văzut tabloul unei femei care ținea în mâinile ei pământul negru. Îl îmbrățișa cu căldură, expresia ei arăta că este o mamă, care, cu ochii întorși spre cer, parcă cerșia să smulgă, din seninul lui, lumină. Mă așteptam să fie scris dedesubt: Caritatea, sau Durerea, sau Filantropia. Nu, Era Justiția. Justiția, care strânge la pieptul ei, îmbrățișându-le cu durere, toate suferințele omenirii. Justiția nelegată la ochi și înțelegătoare a tuturor durerilor, iar nu cealaltă justiție, oarbă, cu spada într-o mână și în cealaltă ținând un cântar atât de mic, încât nu poate cuprinde nimic din mizeriile noastre“ (Motto la revista de jurisprudență și doctrină „Pandectele săptămânale“ apărută în anul 1915 și fondată de C. Hamangiu, la București).

A treia secțiune a Anuarului pe anul școlar 1942—43 conține partea oficială: a) Investirea Academiei teologice „Andreiane“ cu drepturi universitare“ pp. 612—631 (reținem de aici în special discursul dlui Ministru Ioan Petrovici care în cuvinte clare stabilește raportul între Teologie și Filosofie, pp. 623—624) și b) „Date școlare“, pp. 632—647.

Nu știm cum am putea recomanda mai mult acest rod al unei munci sfinte ce se desfășoară în marea cetate de cultură și eroism ardelean care este Sibiu. Cei ce doresc însă a-și îmbogăți sufletul cu noi și prețioase comori spirituale, vor putea găsi aici ceea ce caută.

N.

Amin, amin grăesc vouă, cine primește pe care-l voi trimite eu, pe mine mă primește; iar cine mă primește pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine.

(Ioan 13, 20)

Ș T I R I

La felicitările de anul nou, exprimate de Prea Sfințitul Episcop Veniamin, dl Mareșal Antonescu a binevoit a trimite răspunsul de mai jos:

Vă rog, Prea Sfințite, să primiți vi multumiri pentru rugăciunile înălțate și pentru gândul trimis. Prea Sfinției Voastre, clerului și dreptcredincioșilor din eparhie, Vă doresc un an fericit.

Mareșal Antonescu

Deasemenca dl vicepreșed. al Cons. de miniștri prof. Mihai Antonescu a răspuns:

Vă mulțumesc, călduros pentru bunele gânduri și Vă rog să primiți Dvs. personal și să transmiteți clerului și enoriașilor aceleași bune urări pentru anul 1944.

*Mihai Antonescu
vicepreședintele Consiliului de miniștri*

Personale. Prea Sfințitul Episcop Veniamin, având a aranja în București și unele chestiuni oficiale, s'a reîntors la reședință soi, 20 I, cu trenul de dimineața.

Lucrările colegiului național-bisericesc au înglobat alegerea și a episcopilor de Cetatea-albă-Ismail, Bălți și Curtea-de-Argeș. La Ismail a fost ales Arhimandritul Dr. Antim Nica, la Bălți Arhimandritul Dr. Benedict Ghiuș, care mai apoi a abzis. Pentru Argeș a fost ales arhierul Iosif Gaston. Lucrările colegiului electoral s'au încheiat în cadre solemne. Domnul Mareșal Antonescu printr'o scrisoare a mulțumit I. P. S. Patriarh și Colegiului pentru înaltul spirit creștinesc și românesc în care au lucrat la completarea scaunelor vacante cu personalități distinse. Dl vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, prof. Mihai Antonescu, prezent la toate alegerile, a ținut o frumoasă și avântată cuvântare de încheiere. Adresându-se colegiului și fiecărui nou ales în parte, a subliniat fiecare gând și alesele intențiuni ale noilor aleși. Prin modul în care au decurs lucrările și votul dat, colegiul a fost conștient de unitatea răspunderii în fața lui Dumnezeu și a Patriei. Ca neam de proprietari, Românii — în vederea dreptății și a echității sociale — totdeauna au trăit și au aplicat religia creștină, religia bunătății. Citorile multe, așezările mănăstirești, eforturile etc., sunt dăruire pentru dreptatea socială, pentru sprijinirea celor nevoiași, pentru liniștirea și tămăduirea celor în suferință... Cuvântul aprins al dlui Vicepreședinte a fost adesea întrerupt de aplauzele asistenței.

Vizita P. S. Episcop Nicolae Colan al Clujului la Alba-Iulia. P. S. Episcop Nicolae Colan, harnicul Episcop al fraților noștri din Ardealul de Nord, a făcut din nou vizită fiilor sufletești din Alba-Iulia. Din prilejul Praznicului Sf. Ioan Botezătorul, P. S. Sa a servit în catedrala din Alba-Iulia și a propovăduit despre Înaintemergătorul — cel smerit față de Dumnezeu și cetezător față de oameni spunând: „*Eu dau slavă lui Dumnezeu că m'a învrednicit să rostesc în această biserică, învățătura aceasta din viața Sf. Ioan Botezătorul...*” Fiii sufletești, de dincoace și de „dincolo de deal” sunt debunăseamă mulțumiți în sufletul și în nădejțile lor.

Mulțumită publică. În numele sf. biserici din Mehadia aduc și pe această cale mulțumiri dlui ing. Ion Roman și soției sale Volumnia, din Timișoara, pentru fapta lor de buni creștini, donând sfintei noastre biserici, întru sănătatea fiului lor Ion, două icoane în ulei și două acopereminte de catifea pentru tetrapod, în valoare de 40.000 lei.

Deasemenea exprim calde mulțumiri și bunului nostru credincios subinginer Constantin Paul și soției sale Maria, din Mehadia, pentru că vrednici i-a făcut Dumnezeu că deslipindu-se din cele ale lumii, să poată câștiga bogății duhovnicești, prin dăruirea, de sf. sărbători, a unui rând de ornate preoțești, în valoare de 55.000 Lei.

Doșnul Dumnezeu, dela care cele bune și de folos sufletelor noastre le cerem, să însemne în ceriuri frumoasa faptă a donatorilor noștri și prin rugăciunile noastre să le îplinească toate cererile cele către mântuire. Pr. ION URECHIATU.

Mulțumită publică. Subsemnatul paroh al comunei Poieni, în numele sf. biserici, vin și pe această cale a aduce mulțumiri acelor buni creștini cari în decursul anului 1943 au făcut la sf. biserică următoarele donațiuni: Petru Simoc, primar, 600 lei; Tudor Mereanțu, inv., Toma Poșircă, șeful post. Jand. și Teodor Băbuță, brigadier silvic, câte 500 lei; Ion Ursulescu și Ion Bublea câte 400 lei; Roman Oprean, Toma Ursulescu și Fil. Bublea, comerc. câte 300 lei; Ios. Trifescu 280 lei; G. Paveloni 260 lei; Pant. Paveloni 210 lei; Fil. Măstăcăneanu, Petru Popa plut. de jand., dna Zanzinger și Nicolae Gherasi inginer câte 200 lei; Petru Măstăcănean, Ion Paveloni, Alex. Beloș și G. Măstăcănean câte 150 lei; Nic. Paveloni, Aron Petric, Ion Drăgănescu, Simion Lupulescu, Sofia Sârbu, Ioniță Oprean, Vasile Barbu, Ioniță Pascutescu, Păun Drăgănescu, Petru Vasiescu, Fil. Drăgănescu, Cosma Șoica, Ion Ionași, Iosif Lupșa, Ion Paveloni Nr. 8, Ion Măstăcănean și Strin Popovici câte 100 lei și alții cu sume mai mici.

Tuturor acestora le doresc ca bunul Dumnezeu să le primească jertfa lor „întru jertfelnicul Său cel mai presus de Ceruri”, răsplătindu-le însutit și înmiit, pilda lor urmându-o și ceilalți creștini din comună, între cari sunt unii cu stare cu mult mai bună, decât mulți dintre cei înșirați mai sus, ca astfel și aceștia să se poată învrednici de darurile cele bogate ale lui Dumnezeu și să fie înscrși în cartea vieții. ROMUL ȘANDRU, paroh în Poeni.

† **Elisaveta Humița**, din Rusca, bunica secretarului nostru eparhial Petru Toma, s'a stins din viață în vârstă de 78 de ani. Răposata s'a bucurat de multă dragoste și popularitate în comuna ei Rusca. Păr. I. Sârbu la parentarea din sf. biserică a scos în evidență frumoasele virtuți sufletești ale răposatei. Dumnezeu să o odihnească în pace!

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 11 E. 1944.

NOTĂ OFICIALĂ

Spre orientare și conformare comunicăm în copie adresa No. 2892/1943 a Ministerului Educației Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul Cultelor și Artelor, Direcțiunea Monumentelor Istorice, de următorul conținut:

„Prea Sfințite, Comisiunea Monumentelor Istorice se străduiește să elimine și să oprescă întrebuințarea materialelor sintetice: beton, ciment mozaicat, galvanizată, etc., din lucrările de restaurare și reparații la bisericile monumente istorice.

S'au semnalat însă cazuri când unele parohii au primit dispozițiuni contrarii pentru biserici monumente istorice, deși lucrările fuseseră executate potrivit devizului aprobat de Comisiune.

Avem onoare a Vă ruga să binevoșiți a dispune să se comunice parohiilor și mănăstirilor că au datoria să respecte în totul devizele, planurile și orice instrucțiuni tehnice date de Comisiunea Monumentelor Istorice.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni. p. Ministru, Secretar General, Profesor Aurel Popa, Director V. Brătulescu.“

Caransebeș, la 8 Ianuarie 1944.

Episcop:

† **VENIAMIM**

Consilier referent:

Dimitrie Sgăverdia

Nr. 5506 B. 1943.

CONCURS.

Se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaiă Diecezană, pentru ocuparea postului de preot în parohia de cl. I-a din comuna **Băile Herculane**, cu filia Pecenișca, protopresbiteratul Mehadii, parohie devenită vacantă prin pensionarea preotului Dimitrie Popoviciu.

I. Beneficii:

1. Salar de Stat;
2. Birul parohial 6.000 (șasemii) lei anual;
3. Stola uzitată;
4. Locuință în casa cedată de către Ministerul Sănătății pentru casă parohială.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate dato-

rințele preoțești și pastorale, a predica regulat în Dumineci și sărbători și a catehiza la școala primară atât din Băile-Herculane cât din Pecenișca, fără nici o altă remunerație.

Va respecta apoi cu sfințenie ordinea serviciilor divine de până acum, atât în parohie, cât și în filie.

Postul de preot de mai sus se întregeste prin numire din partea Consiliului eparhial și astfel cei ce doresc să ocupe acest post, într-o cât înfrunesc condițiile legale în vigoare, să-și înainteze cererile lor adresate Consiliului eparhial, prin Prea On. Oficiu protopopesc al Mehadiei cu sediul în Orșova.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 7 Decembrie 1943.

Episcop: 2—3

Consilier referent:

† VENIAMIN

Prot. R. G. Ancușă

Nr. 5098 B. 1943.

CONCURS:

În baza decisului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 3310 B. 1943 din 23 Iunie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană pentru postul de preot în parohia de clasa III-a din comuna **Sărăzani**, protopopiatul Făgetului devenită vacantă în urma încetării din viață a preotului Constantin Albu.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 32 jugăre;
2. Venitele stolare uzitate;
3. Locuință în casa parohială cu un intravilan de 1600 stj. în supraedificatele economice necesare.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datoriile preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvificația recentă pentru parohii de clasa III-a precum și binecuvântarea Prea Sfinției Sale Episcopului eparhial să-și înainteze cererile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Sărăzani, prin Prea Onoratul oficiu protopresbiterial ort. rom. al tractului Făget.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila în-cunoștințare a Prea Onoratului Domn Protopresbiter tractual în vreo Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie tipic și cântare însă nicidecum în ziua alegerii.

Conform §-lui din Reg. pentru parohii, văduva preoteasă și orfanul minor rămân 6 luni de zile și au

dreptul la jumătate din venitul parohiei un an întreg după moartea preotului.

Sărăzani din ședința Consiliului parohial ținută în 15 August 1943.

Președinte: 2—3

Secretar:

Pr. MILOȘ ILIE adm. par.

NICOLAE MĂRGAN

În conțelégere cu Oficiul protopopesc:

IOAN MUNTEAN protopresbiter

Camera de Muncă, Timișoara

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința celor interesați că se vor ține la Subsecretariatul de Stat al Muncii din Str. Alex. Donici Nr. 36 București, în ziua de 21 Februarie 1944 ora 8:30 precum și la Inspectoratele Regionale ale acestui Subsecretariat de Stat, examene pentru ocuparea posturilor vacante de dactilografi(e), în zilele arătate în dreptul fiecărui Inspectorat, după cum urmează:

La Inspectoratul Regional al Muncii Timișoara, se va de examen în ziua dn 27 Ianuarie 1944 ora 8:30, pentru ocuparea posturilor vacante de dactilografi(e) dela instituțiile pendinte de acest Subsecretariat de Stat, din județele Timiș, Caraș, Severin, Arad, Hunedoara, Bihor și Mehedinți.

Cei ce doresc a se înscrie la acest examen, vor înainta odată cu cererea de înscriere următoarele acte:

1. Certificat de naționalitate.
2. Certificat de origine etnică.
3. Extract de naștere.
4. Certificat că nu a suferit vreo condamnare pentru fapte prevăzute de art. 139 din Codul funcționarilor Publici.
5. Certificat de bună purtare.
6. Certificat de studii: absolventa liceului sau a unei școli echivalente.
7. Petiționarii bărbați vor depune și certificat de satisfacerea legii recrutării.

Se menționează că în caz de lipsă de candidați cu titluri superioare, vor fi admiși și candidații cu absolventa școlii elementare de comerț, a gimnaziului teoretic, a gimnaziului comercial, sau a școlilor echivalente.

Absolvenții sau absolventele școlii profesionale, nu pot candida la acest examen.

▼ Candidații(ele) trebuie să aibă vârsta de cel puțin 18 ani și de cel mult 35 ani.

Concursul va consta din următoarele probe:

- a) Verificarea actelor și a condițiilor de admitere.
- b) Vizita medicală.
- c) Proba: dictare.
- d) Proba: copierii.

Probele dela punctele b. și c. eliminatorii.

La Camera de Muncă Timișoara sunt libere: 1 post de dactilografă; solicitanții cari doresc a ocupa acest post vor menționa expres în cerere că doresc, a da concursul pentru Camera de Muncă Timișoara.

Camera de Muncă Timișoara

Președinte I. MARGAN